

MODLITWA WIERNYCH

HISTORIA

1

ŁYK HISTORII

„Zalecam więc przede wszystkim, by prośby, modlitwy, wspólne błagania, dziękczynienia odprawiane były za wszystkich ludzi: za królów i za wszystkich sprawujących władzę, abyśmy mogli prowadzić życie ciche i spokojne z całą pobożnością i godnością.” (1 Tm 2, 1-2)

To zdanie jest biblijnym źródłem modlitwy powszechnej. Jak cała liturgia słowa, ma ona swoje początki w nabożeństwie synagogałnym, składającym się z czytania Tory i ksiąg prorockich, komentarza, homilii, wyznania wiary, modlitwy oraz błogosławieństwa Aaronowego. W szabat nabożeństwo kończyło się modlitwami w różnych intencjach (za naród, za władców żydowskich, za osoby zasłużone, za chorych itd.), które zebrani zatwierdzali przez doksologię „Amen”.

ŁYK HISTORII

Na przełomie wieków modlitwa wiernych ulegała różnym zmianom. Do V wieku w Rzymie wyglądała tak jak modlitwa powszechna z dzisiejszej liturgii Wielkiego Piątku. Diakon śpiewał wezwanie, po czym lud modlił się w ciszy, następnie kapłan zbierał te modlitwy w kolektę, a lud zatwierdzał wszystko doksologią „Amen”.

ŁYK HISTORII

W IV wieku pojawiła się inna forma modlitwy powszechnej – litania – polegająca na tym, że na wezwanie lud odpowiadał „Kyrie elejson”. Papież Gelazy I postanowił, że będzie ona znajdowała się po pozdrowieniu zebranych w Eucharystii i będzie miała 17 wezwań (po czternastu wierni odpowiadali „Kyrie elejson”, a po trzech ostatnich „Użycz, Panie, użycz”). W takiej formie modlitwa wiernych przetrwała około sto lat.

ŁYK HISTORII

Z powodu trudności związanych z jej odmawianiem papież Grzegorz Wielki zniósł ten obowiązek, pozostawiając tylko wezwanie „Kyrie elejson”. W ten sposób modlitwa powszechna zniknęła z Eucharystii, ale tylko formalnie. W wielu kościołach parafialnych pozostała w różnych formach. Przeniesiono ją na koniec liturgii, aby jako modlitwa pozaliturgiczna mogła być odmawiana w języku ojczystym, co z radością przyjmowane było przez wiernych. Ta formalna nieobecność modlitwy powszechnej w liturgii trwała do soboru watykańskiego II.

ŁYK HISTORII

Po 1400 latach nieobecności modlitwy powszechnej w liturgii Sobór Watykański II postanowił, że „po Ewangelii i homilii należy przywrócić modlitwę powszechną, czyli modlitwę wiernych, zwłaszcza w niedziele i święta nakazane, aby z udziałem wiernych odbywały się modlitwy za Kościół Święty, za tych, którzy nami rządzą, za tych, którzy znajdują się w różnych potrzebach i o zbawienie całego świata” (KL 53).

ŁYK HISTORII

Już w 1966 roku ukazała się instrukcja *De oratione communi seu fidelium*, która określiła naturę, charakter i znaczenie modlitwy powszechnej. Przedstawiono w niej również strukturę i sposób wykonania tej modlitwy oraz jej trzy cechy charakterystyczne:

- jest to błaganie zwrócone do Boga,
- prośba o dobro powszechne,
- należy do ludu wybranego, ponieważ to właśnie zgromadzeni odpowiadają na wezwania prowadzącego.